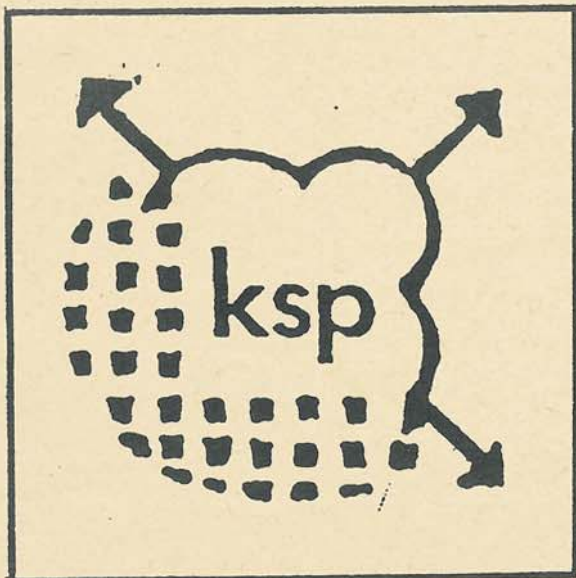

IBERIA

kontaktgroep

spanje ~ portugal

In Memoriam

Kick Minderaa

Op 2 februari 1999 is onverwachts onze voorzitter en (mede)oprichter van onze vereniging, de heer C.L. (Kick) Minderaa, op 77-jarige leeftijd overleden.

Tijdens de crematieplechtigheid bleek al gauw wat Kick Minderaa voor de vele aanwezigen - en voor de leden van onze vereniging - was : een beminnelijk persoon.

Voor Kick maakte het niets uit wat je deed of wie je was; hij stond altijd klaar om je (filatelistisch) te helpen of bij te staan. En dat kon hij gemakkelijk, aangezien zijn filatelistische kennis groot was, vooral op het gebied van de Spaanse Burgeroorlog.

Daarnaast had Kick een enorme bestuurlijke en redactionele kennis, waarvan iedereen heeft kunnen genieten en (gelukkig) heeft kunnen leren.

Door zijn capaciteiten is Kick op 16 april 1994 door de Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen onderscheiden met de Zilveren Bonds-herinneringsmedaille.

Helaas moeten wij nu een vriend en onze voorzitter missen, maar wij zullen Kick altijd blijven herinneren, aangezien hij door zijn inzicht en inzet onze vereniging heeft gevormd!

Kick tijdens 'zijn' toespraak op 16 april 1994

Van het secretariaat

Op **zaterdag 10 april 1999** (let op !!! Deze datum is gewijzigd, een week eerder dan in onze vorige IBERIA-nummers staat aangegeven) zal de **jaarlijkse ledenvergadering** plaatsvinden in het Bondsbureau, Zeelantlaan 11 te Utrecht.

Deze ledenvergadering is verplaatst naar **10 april** in verband met het overlijden van onze voorzitter Kick Minderaa.

Telefoon zaal: 030 - 2800.128.

De zaal is vanaf 10.00 uur beschikbaar.

Aanvang van de ledenvergadering: 11.00 uur.

Koffie en belegde broodjes zijn aldaar - tegen betaling - aanwezig.

De vergadering ziet er als volgt uit :

1. Opening;
2. Ingekomen stukken;
3. Bestuursmededelingen :

verkiezing volgens rooster van de navolgende bestuursleden, t.w.:

- Hans Vinkenburg, penningmeester *
- Wietze Hoogeveen, veilingadministrateur *
- Jan de Lange, commissaris algemene zaken *
- * deze heren stellen zich herkiesbaar voor de aangegeven bestuursfunctie;
- Huub Kause, P.R., stelt zich niet herkiesbaar voor deze functie (Koos Fase verzorgt nu de P.R. voor onze vereniging);
- Frits van Beekum stelt zich verkiesbaar voor de functie van voorzitter (hij blijft de functie van redacteur vervullen, mits iemand zich verkiesbaar stelt voor deze functie).

Wilt u zich verkiesbaar stellen voor één van de bovengenoemde functies, stuurt u dan een berichtje aan het secretariaat.

4. Het bestuur stelt voor om Kick Minderaa (als eerste) tot ere-lid te benoemen inzake een postume hulde voor zijn inzet en werk.
5. Vaststelling contributie; het bestuur stelt voor om het contributiebedrag per 1 januari 2000 te wijzigen in € 18,- (of fl. 40,-) per jaar;
6. Rondvraag;
7. Sluiting.

De zaal in Utrecht is te bereiken :

- Per auto: vanaf richting Arnhem op snelweg na Bunnik afslag "Utrecht-Nieuwegein-Hilversum-Breda". Afrit "Utrecht/Jaarbeurs". Beneden meteen rechts (Europalaan) en meteen weer linksaf "Hollantlaan". Daarna tweede straat - na pleintje - rechtsaf(Zeelantlaan); Vanaf richting Den Haag bij verkeersplein "Oudenrijn" richting Arnhem/Utrecht aanhouden. Kort daarna richting/afslag Houten/Utrecht en na de brug over het Amsterdam-Rijnkanaal de afslag "Utrecht/Jaarbeurs"(afrit 17). Onderaan afrit linksaf de Europalaan op. Onder viaduct door links "Hollantlaan". Daarna tweede straat - na pleintje - rechtsaf(Zeelantlaan);

- Per openbaar vervoer: Met de trein vanaf Utrecht CS. Sneltram Nieuwegein, halte "Kanaleneiland-Zuid" of vanaf CS met bus 7 tot eindpunt.

Ook tijdens deze ledenvergadering vindt de gebruikelijke veiling plaats (zie bijgevoegde kavellijst). Schriftelijk bieden: de leden die niet in de gelegenheid zijn de ledenvergadering bij te wonen, hebben de mogelijkheid om schriftelijk te bieden. De biedbriefjes dienen uiterlijk een dag voor de veiling aanwezig te zijn bij de veilingadministratie.

Volgende bijeenkomst(en)

De volgende bijeenkomsten worden gehouden op :

zaterdag 25 september 1999 te Utrecht

zaterdag 20 november 1999 te Utrecht (Spaanse dag!!)

Veilingmateriaal gevraagd!!

Aangezien de veilingmeester op het ogenblik een tekort heeft aan goed veilingmateriaal, verzoeken wij de leden voor de volgende veiling(en) wat materiaal - zowel Spanje als Portugal - ter verkoop aan te bieden!!

Iberia evenementen agenda

In deze rubriek vestigen wij graag uw aandacht op grote nationale- en internationale tentoonstellingen en evenementen die georganiseerd worden m.b.t. de SPAANSE en PORTUGESE filatelie, zowel in binnen- als buitenland. Wellicht kunt u deze informatie gebruiken bij het plannen van uw volgende (vakantie-)reis. Als u bijdragen voor de agenda hebt, kunt u deze insturen aan Hans Vinkenburg. Wij vragen met nadruk nogmaals aan de 'Portugees' georiënteerde leden om bijdragen; zolang wij van hen geen bijdragen ontvangen, blijft de agenda hoofdzakelijk 'Spaans' georiënteerd. Hebt u belangrijke informatie, deel dat dan met de andere leden!! U kunt uw bijdragen voor de agenda insturen aan Hans Vinkenburg.

1999

9 tot 17 april 1999

Exposición Filatélica Nacional : EXFILNA '99, te houden in Zaragoza, in de Sala Multiusos del Auditorio de Zaragoza. Nadere gegevens ontbreken nog.

11 tot 19 juni 1999

V Exposición Nacional de Filatélica Tematica FILATEM - UNIVERSIADA PALMA '99, te houden in Longa, Palma de Mallorca en is gewijd aan de thematische filatelie.

KSP/Iberia (o.a. 20 november 1999)

Voorts melden wij u nog de data van de bijeenkomsten van KSP/Iberia voor de rest van dit jaar welke alle worden gehouden in de zaal van het Bondsbureau te Utrecht 10 april (dus niet 17 april!!!), 25 september en op 20 november 1999. Deze laatste bijeenkomst zal zijn gewijd aan SPANJE, in navolging op de zeer succesvolle Portugese dag die vorig jaar november is gehouden. De organisatie hiervan ligt wederom in handen van Koos Fase. Blokkeer de data tijdig in uw agenda!!!

2000

7 tot 15 oktober 2000

Grote filatelistische wereldtentoonstelling ESPAÑA 2000, te houden in Madrid onder auspiciën van de FIP in het Pabellón de Cristal de la Casa de Campo de Madrid. De tentoonstelling is gewijd aan het feit dat Spanje

150 jaar postzegels gebruikt en aan nog niet bekend gemaakte onderwerpen. Er zal een tentoonstelling met tussen de 3.000 en 4.000 kaders worden gehouden, een wedstrijd in alle klassen, er zijn commerciële stands, promotie, etc. Dit wordt een grootse en belangrijke filatelistische gebeurtenis; blokkeer deze data vast in uw agenda!!

Oproep!!

Wij hebben het voornemen om ons op deze tentoonstelling als KSP/Iberia te presenteren; nadere bijzonderheden hierover volgen nog. Verschillende leden hebben zich nu al geïnteresseerd getoond voor een bezoek aan deze tentoonstelling. Als u ook overweegt te gaan, laat dit dan even weten aan de heren H. Vinkenburg of F. van Beekum, zodat wij iets kunnen coördineren!

Vraag en Aanbod

Vraagbaak

In deze rubriek 'vraagbaak' kunt u vragen of problemen aan de leden van Iberia voorleggen waarop u zelf geen antwoord weet. Dit kunnen vragen zijn met betrekking tot zegels, maar ook m.b.t. onbekende stempels, vreemde opdrukken, vermeende vervalsingen, literatuur, etc. Het staat vanzelfsprekend niet vast dat uw vraag of probleem zal worden opgelost, maar ... niet geschoten is altijd mis !!

Alhoewel de redactie van dit blad zijn best zal doen om d.m.v. een duik in de beschikbare literatuur een oplossing of een aanzet tot een oplossing van uw vraag of probleem te zoeken is het echt noodzakelijk dat iedereen die een plausibele oplossing voor de opgeworpen vragen kent zijn reactie doorgeeft aan **Frits van Beekum** (Portugal) of **Hans Vinkenburg** (Spanje). Bij voorkeur met een kort briefje en een afdruk van de zegel of het stempel. Daarom vragen wij uw actieve participatie: zonder uw inzendingen en reacties op de vragen zal deze rubriek niet tot bloei kunnen komen!! Uw reactie wordt dus zeer op prijs gesteld.

Bestellen van Boeken en Catalogi

Het **bestellen van boeken en catalogi** uit de boekenlijst kan eveneens nog steeds plaatsvinden tegen de prijzen die in het u toegezonden

overzicht vermeld staan.

Als u eerst nog advies wilt krijgen over de aan te kopen boeken of als u direct tot bestelling wilt overgaan, kunt u contact opnemen met Hans Vinkenborg; zijn adres, telefoonnummer en E-mail-adres staan eveneens op de binnenomslag vermeld.

Vanzelfsprekend wilt u ondermeer onze eigen publikaties van KSP niet missen, waaronder het boek over de echtheidskenmerken van de zegels van Spanje uit de periode 1850-1900 en beide bundels met artikelen uit Iberia. Uw bestelling wordt tegemoet gezien!

Imperio Colonial Portugues / Hollandes

"Hollanders zijn zeerovers, piraten en kapers!!"
of "Waarom heb ik belangstelling voor 'Portugese Overzeese Gebieds-
delen'-zegels?"

Bij een bezoek een bezoek aan het fort op het eiland Moçambique, in de goede oude koloniale tijd, werd ik door de commandant met een grijs ontvangen. Ik moest als gast van het garnizoen beslist eens in de oude logboeken van het fort duiken!

1662 : " De Hollanders hebben ons 3 maanden lang belegerd en ons met hun schepen van het vaste land afgesneden. Omdat er op ons eiland geen zoet water te vinden is, werd de toestand onhoudbaar. Velen stierven van de dorst. Daarom besloten wij tot overgave.

Toen in het ochtendgloren onze vaandrig zich op de kantelen hees met een witte vlag, kon hij zijn ogen niet geloven :

De Hollanders hadden juist die nacht hun beleg opgeheven en waren over de horizon gezeild."

En ik werd nog eens hartelijk uitgelachen.(zie

Moçambique, Núcleonummers 511/512)

Bij een bezoek aan het vissersdorpje Nazaré in Portugal werd mij als

Hollander grijzend een touristenfolder onder de neus gehouden :
 "Nazaré, oorspronkelijk aan het strand gelegen, zag zich genoodzaakt te verhuizen naar de top van de rots naast het strand, om te ontkomen aan de barbaarse overvallen van de Hollandse zeerovers."

Deze raakpunten in de geschiedenis waren overigens een dankbaar onderwerp van gesprek bij een goed glas Dao en een Bacalhau Assado. Op avonden dat we onder de door Vasco da Gama geplante Waringin (Banyan-tree) in Quelimane aan de Rio dos Bons Signaes onze Selos Imperio Colonial Portugues ruilden.

Naar aanleiding van deze gebeurtenissen ben ik de Portugese O.G.-zegels, als het ware, als een spiegel van de Nederlandse geschiedenis gaan zien. Ook omdat die klop-partijen aan tropische stranden mij altijd al hebben gefascineerd.

Wie op de wand van het wachthuisje op Fort Jesus, Mombassa, de graffiti heeft gezien, die een verveelde soldaat zo rond 1650 met houtskool op de witgekalkte wand heeft gemaakt van het gevecht tussen een Portugees Karveel en een buitenlandse Oost-Indiëvaarder, blijft verslingerd, vooral ook omdat er nog zoveel sporen te vinden zijn.

Gelukkig had Sir Rowland Hill de postzegel nog niet uitgevonden. In nachtmerries droom ik dan wel eens : als men in die tijd wel postzegels hadden gehad, dan zouden de Portugezen zich te buiten gaan aan ware orgieën van overdruk op overdruk, van Monarquia naar Republica en weer terug! En het aantal eilandjes en forten dat potentieel in aanmerking zou komen voor eigen postzegels was in de 17e eeuw minstens 3X zo groot als in de 19e eeuw, mede door het ingrijpen van de Republiek der 7 Provinciën.

Veel van het hierna volgende overzicht wisten meerdere Portugezen mij uit het hoofd te geven. Beter opgelet bij de geschiedenislessen waarschijnlijk. Wel vergeven, zeker niet vergeten.

Monarquia Portuguesa < > **Republiek der 7 Provinciën**

1568 Begin van de 80 jarige oorlog.

Portugal vormt met Spanje **1580**
 personele Unie onder Philips II

van Spanje = Philippe I van Portugal. Spanje neemt 50 Hollandse schepen in de monding van de Taag, Lisboa.	1595	Holland ziet in Portugal een vijand en zint op wraak.
Jan Huygen van Linschoten, Hollander in dienst van de Portugezen in Goa.	1596	-----> Publiceert " Itinerario " met geheim zeil-tabellen Azië, in Amsterdam!, waardoor Cornelis de Houtman als eerste naar de 'Oost' kon zeilen.
	1599	Holland valt (vergeefs) Sao Tomé & Príncipe aan, begin koloniale oorlog met Portugal, vooral eilandroven in Indische archipel.
De Portugezen zij precies 100 jaar geleden op Moçambique aangekomen	1607	1e Beleg 'Ilha de Moçambique' door Van Caerden, tevergeefs.
	1608	2e Beleg 'Ilha de Moçambique' door Verhoeff, ook tevergeefs.
	1609/	12-Jarig bestand; geldt niet voor
	1621	Azië en Afrika, oorlog gaat door.
	1627	Deel Timor veroverd.
	1630	In bezitneming deel Brazilië door de West Indische Compagnie.
	1639	Verdrijven van de Portugezen uit Nagasaki. Hollands monopoli Decima. Macau wordt vergeefs onder druk gezet.
	1641	Verovering van Angola en Sao Tomé & Príncipe door de V.O.C.
Portugal en Spanje weer uit elkaar.	1642	10-Jarig bestand met Portugal, maar koloniale oorlog daat door.
Portugal neemt Brazilië terug.	1645	
Portugal neemt Angola terug.	1648	Einde 80-jarige oorlog.
Portugal neemt S. Tomé terug.	1649	
Portugal neemt Príncipe terug.	1650	
	1652	Van Riebeeck sticht de Kaap- kolonie. Einde 10-jarig bestand.
Portugal bondgenoot van Engeland.		1e Engelse oorlog t/m 1654, Oorlogsverklaring Ceylon,

		pogingen Estado da India te veroveren.
	1656	Inbezitneming Ceylon voor 139 jaar.
Begin onderhandelingen vredesverdrag.	1661	Hollanders rekken de tijd.
	1662	Laatste beleg V.O.C. 'Ilha de Moçambique, weer vergeefs.
	1663	
- Overeenstemming Vredesverdrag met Portugal, maar in de koloniën gaat het pas na 2 jaar in. Er kan nog even doorgeroofd worden : Makassar (Celebes), Cochin, de kust van Malakka.

K.A.E. Gludovacz

CEUTA en MELILLA

Aan de noordkust van Marokko, tegenover Gibraltar en Almeria, liggen de twee Spaanse enclaves Ceuta en Melilla (zie het kaartje voor een exacte plaatsbepaling). Ceuta en Melilla vormen het enige stukje Europese Gemeenschap op het Afrikaanse continent. Met een inwonertal van ruim 70.000 is Ceuta een Spaanse enclave

van 18 km² in Marokko, recht ten zuiden van Gibraltar. Melilla, met 60.000 inwoners en een oppervlakte van 14 km², is een Spaanse stad die meer naar het oosten in de richting van Algerije ligt.

In dit artikel wil ik u iets meer over de geschiedenis van deze gebieden vertellen en laten zien dat in de Spaanse filatelie een aantal malen aandacht aan deze gebieden is geschonken.

Melilla werd rond 1496 door de Spanjaarden veroverd en ligt op de plek waar 3 eeuwen vóór Christus het oude *Rusaddir* lag dat eerder een Fenicische, Carthaagse, Romeinse, Byzantijnse en Berberse handelsnederzetting was. Ceuta wordt voor het eerst in de geschiedenisboeken vermeld in 240 jaar vóór Christus en was later in de Romeinse tijd bekend als havenstad onder de naam *Septem Fratres* en daarna onder de Arabische naam *Sebta* of *Cibta*, waarvan de huidige naam is afgeleid. In de periode van 1415 tot 1580 behoorde Ceuta tot Portugal; daarna ging het in Spaanse handen over die de plaats aanvankelijk als strafkolonie gebruikte, net als Melilla. Deze overgang naar Spanje werd in 1640 (toen Spanje en Portugal formeel uiteen gingen) door vrije verkiezingen bevestigd, omdat de bevolking zich toen unaniem uitsprak vóór Spanje en tegen Portugal. Het werd daarna nog vele malen door de Moren aangevallen en van 1694 tot 1720 zelfs bezet, maar de Moren kregen geen vaste grip op deze enclave.

De grote opkomst van beide steden op het strookje Afrika dateert uit die tijd toen de herovering van het Iberisch schiereiland op de Moren was voltooid. Het Castilliaanse vorstenhuis versterkte zijn positie in het westelijk deel van de Middellandse Zee met de vestiging van enkele bruggehoofden langs de Noord-Afrikaanse kust die dienst deden als militaire uitvalsbasis. Aanvankelijk waren de stadjes Ceuta en Melilla niet meer dan een toevluchtsoord voor Spaanse schepen tegen piraten. Eerst toen de Spaans-Marokkaanse oorlog in 1860 ten einde was gelopen, groeide het economische belang van de enclaves en daarmee het aantal

inwoners. Het territorium werd uitgebreid en werd een vrijhandelsgebied dat veel ondernemers van het Spaanse vasteland aantrok. De handel met het Marokkaanse achterland kwam verder op gang en in beide steden werd een Spaans garnizoen gevestigd dat op zijn beurt weer aantrekkingskracht had op vrije beoefenaars van dienstverlenende beroepen zoals kleine ambachtslieden, uitbaters en prostituées.

Sinds 1863 is Melilla een Spaanse vrijhaven terwijl het door de Spanjaarden als een strafkolonie en een militaire legerplaats werd gebruikt waar een divisie is gestationeerd. In 1921 bezette Abt el-Krim de stad en wist haar 5 jaar te behouden. Melilla is daarna vooral bekend geworden als de plaats waar in 1936 na een opstand van Spaanse legerofficieren de militaire beweging op gang kwam die uiteindelijk de inleiding vormde tot de Spaanse Burgeroorlog. Vroeger behoorde Melilla tot de provincie Almeria en later tot Malaga. Het heeft nogsteeds een oude binnenstad die door vestigingsmuren, poorten en torens is omgeven. Het ligt op een schiereiland dat de naam 'Cabo tres Forcas' heet (de Drie Galgen Kaap). In Melilla eindigt een spoorlijn die de stad met het Rif Gebergte en het verdere achterland verbindt. Daarom bestaan de tegenwoordige activiteiten naast de visverwerking en fruit- en levensmiddelenindustrie uit de overslag van lood, zink en ijzererts uit de Marokkaanse mijnen. Daarnaast heeft men in Melilla een botenbouw industrie, houtzagerijen en een belangrijke meelfabriek. Maar het toerisme vormt momenteel de belangrijkste bron van inkomsten.

Ceuta behoorde vroeger tot de provincie Cádiz en ligt recht onder Gibraltar, vlakbij Tanger en Tetuan. De stad ligt op een schiereiland met 7 heuvels en pieken; de hoogste heet *Jebel Sidi Moussa* en wordt beschouwd *Abila* te zijn, een van de twee pilaren van Hercules. In de Moorse tijd was het vooral in gebruik als handelsplaats voor smeedwerk en voor de handel in slaven, goud en ivoor. In Ceuta is eveneens nogsteeds een grote Spaanse militaire basis gevestigd en ook deze stad is een handels- en vissershaven. In 1956 werd Ceuta tot vrije stad en vrijhaven verklaard.

Later in deze eeuw werd de ligging van Ceuta en Melilla aan de periferie van Spanje een groeiend nadeel naarmate de handelsrelatie van de enclaves met het achterland aan betekenis inboette. Hiervoor was ook de bewuste Marokkaanse isolering van beide steden verantwoordelijk. Zo ontwikkelde zich steeds meer een in zichzelf gekeerde Spaanse gemeenschap die weinig ophad met de autoriteiten in Madrid en met de

groeïende Moslim-minderheid die zich zonder officiële papieren in Ceuta en Melilla vestigde. Deze tegenstelling legde de kiem voor olopende etnische spanningen.

In de jaren zeventig was de introductie van de nieuwe vreemdelingenwet in Spanje voor veel Moslims aanleiding om zich met geweld tegen de Spaanse hegemonie te verzetten. Het gestook van Marokko in de interne aangelegenheden van de enclaves, zijnde het laatste bolwerk van Spaans kolonialisme in Afrika, is aan deze rebellie niet vreemd. Spanje gaf evenwel geen politieke krimp en bleek niet van plan om op korte termijn van de steden afstand te doen. Met Marokko hebben de autoriteiten in Madrid daarna een akkoord gesloten waarin de status quo van Ceuta en Melilla nog eens wordt bevestigd.

Nadat de nieuwe Grondwet in Spanje in 1978 van kracht werd zijn Ceuta en Melilla in 1998 als één van de laatste een autonome entiteit binnen het Spaanse verband geworden; door deze constructie wordt gepoogd om een belangrijk deel van de bevoegdheden en functies die daarvoor centraal vanuit Madrid werden gecoördineerd, over te dragen aan deze stadstaten. Hetzelfde proces is destijds in gang gezet voor de 17 overige autonome gebieden van Spanje: Andalucía, Aragón, Asturias, Baleares, Canarias, Cantabria, Castilla-la-Mancha, Castilla-Leon, Cataluña, Comunidad Valenciana, Extremadura, Galicia, Madrid, Murcia, Navarra, País Vasco en La Rioja. Elk van deze gebieden heeft sindsdien een eigen regering en decentrale wetgeving en een eigen parlement dat al naar gelang de historie, *Cortes*, *Asamblea*, *Parlamento*, *Diputación* of *Junta General* genoemd wordt.

Mapa Oficial del Estado Autonómico

0922152

Een mooi overzicht van de autonome gebieden binnen Spanje is te zien op het eind 1996 uitgegeven vel "Mapa Oficial del Estado Autonomico" (Ed. nr. 3460) waarvan u hierbij een afbeelding aantreft. Links ziet u het wapen van Spanje en rechts een landkaart met de autonome gebieden, waarbij onderaan Ceuta en Melilla met hun vlaggen zijn afgebeeld.

Aan Ceuta en Melilla zelf wordt enkele malen specifieke aandacht geschonken in de Spaanse filatelie. Allereerst komen beide stadstaten natuurlijk voor in de wapensserie van 1966; beide zegels met de wapens zijn op pagina 11 en 12 afgebeeld. Het betreft 2 zegels van elk 5 peseta's bekend onder Ed.nrs. 1702 en 1703. Pas veel later, in 1983, komen zowel Ceuta als Melilla voor in de langjarige serie met toeristische afbeeldingen die officieel de serie

heet te zijn van 'landschappen en monumenten'. De zegel van Ceuta (Ed.nr. 2726, frankeerwaarde 16 peseta's) toont de prachtige voorgevel van de kathedraal van Ceuta en de zegel van Melilla (Ed.nr. 2727, frankeerwaarde 38 peseta's) toont de toegangspoort *Puerta de Santiago* die onderdeel uitmaakt van de hiervoor genoemde ommuring van de oude binnenstad.

Tenslotte is er recent in begin 1998 opnieuw aandacht aan beide steden geschonken, nu met hele moderne fotoimpressies die elk voorzien zijn van de vlag van de stad. Deze zegels zijn uitgegeven toen de steden in 1998 autonome entiteiten onder de Spaanse Grondwet zijn geworden, dus met zelfstandig bestuur, etc. Beide zegels hebben een frankeerwaarde van 150 peseta's. De zegel van Ceuta toont een deel van het in zee uitstekende fort met de dikke stenen muren en torens die onderdeel van het

vroegere verdedigingssysteem uitmaakten. De vlag toont het wapen van Ceuta tegen een zwart-witte achtergrond met diagonalen. De zegel van Melilla toont een fraai wit kerkje alsmede de vlag van Melilla tegen een egaal blauwe achtergrond. Voorzover ik weet is er verder geen officiële filatelistische aandacht aan Ceuta en Melilla geschonken.

Hans Vinkenburg

Specialisatie een Must??

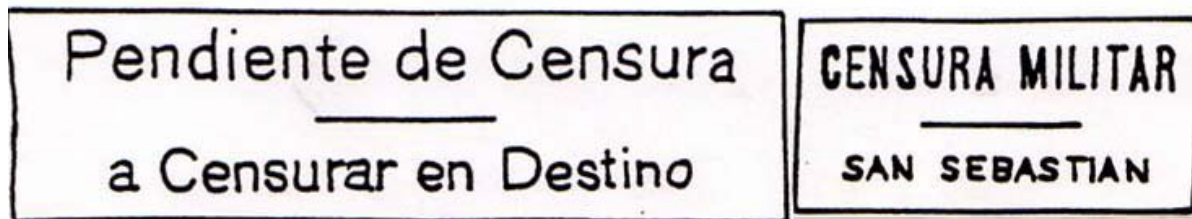
Als verzamelaar van filatelistisch materiaal over de Spaanse Burgeroorlog kan men zeer veel materiaal verzamelen. Op een gegeven moment zal deze verzameling van alles wat bevatten, zoals : zegels, vignetten, post en postwaardestukken etc.

Na het aanschaffen van filatelistische lectuur over deze oorlog, waarvan behoorlijk veel aanwezig is, zal mijns inziens een bepaalde specialisatie over een bepaald gebied of onderwerp op zijn plaats zijn om niet om te komen in de enorme uitgften van filatelistisch materiaal. Als voorbeeld verwijs ik naar artikelen over deze oorlog van de heer Minderaa. Enige artikelen gaan over het gebrek aan frankeerzegels. Over dit onderwerp alleen al kan men een zeer mooie collectie opzetten en zich hierin specialiseren.

Vanuit mijzelf uitgaande ben ik enige jaren geleden begonnen met het verzamelen van materiaal over de Spaanse Burgeroorlog. Op een gegeven moment had ik stockboeken vol zegels, vignetten, post- en postwaardestukken. Na het bestuderen van diverse lectuur bleek dat mijn verzameling een schijntje was van wat er gedurende deze periode is uitgegeven en het gaf mij het gevoel dat ik allerlei dingen verzamelde, maar er geen lijn in kon ontdekken.

Na aanschaf van het boek "Censormarks of Spain" van Ernst Heller ben ik bewust naar censuurstempels op post- en postwaardestukken gaan kijken en wil ik proberen hierover een bepaalde collectie op te zetten. Bewust heb ik gekozen voor de censuurstempels van San Sebastian, aangezien ik diverse brieven bezit met verschillende censuurstempels uit deze stad.

Voor zover nu bekend, zijn er in deze stad tussen september 1936 en mei 1940 achtenvijftig (58) verschillende censuurstempels gebruikt. Als men de verschillende kleuren van de stempeltypen meetelt, komt men op 107 verschillende censuurstempels. Van enige stempels ziet u hierna een voorbeeld, waarna een korte kleurbeschrijving volgt.

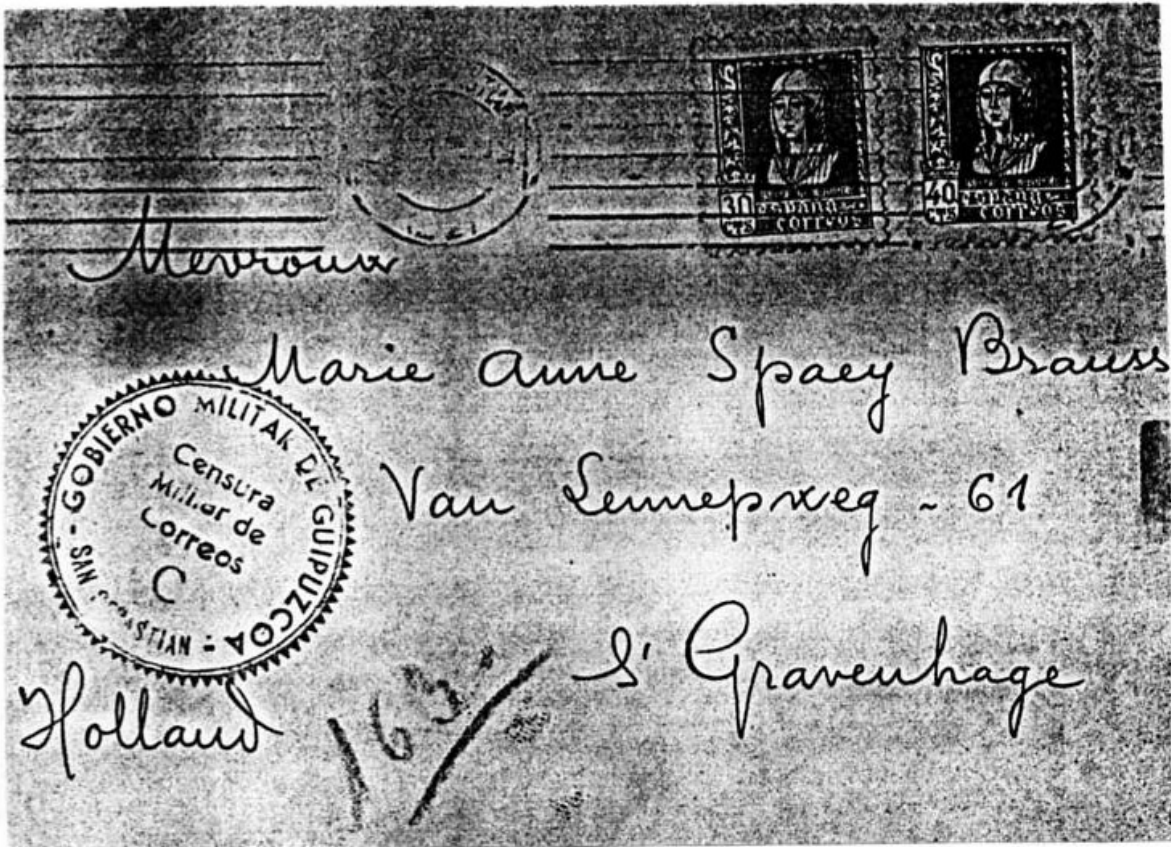
1

2

Soms kan een afwijkende kleur voorkomen. Het kan zijn dat het stempel niet goed gereinigd is geweest, voordat een andere kleur inkt werd gebruikt. Ook kleur en papiersoort van de poststukken kunnen van invloed zijn op de kleur.

Tenslotte een kopie van een brief waarop een rond paars censuurstempel van San Sebastian voorkomt (type 12), waar onder 'Correos' een 'C' staat. Dit stempeltipe is gebruikt tussen december 1938 en februari 1939, waardoor dit type stempel niet zo vaak voorkomt. Als onder 'Correos' een 'A, D of F' voorkomt is dit een algemeen voorkomend stempel. Komt een

'B' voor dan heeft u een zeer weinig voorkomend stempel in uw bezit.

Nico Beek

De Postale 'MUDO'-stempels van Galicië uit de 19e eeuw

Vertaling door Hans Vinckenborg

INLEIDING

In ca alogi word over he algemeen be rekkelijk weinig aandach bes eed aan de stempels die in Spanje door de jaren zijn gebruikt. Omdat ik onlangs in Revista de Filatelia een aardig artikeltje las over deze materie, heb ik besloten dit voor u te vertalen. Het is geschreven door Andrés García Pascual, lid van de Academia Hispánica de Filatelia. Het schenkt alleen aandacht aan de stempels die in Galicië zij gebruikt tussen 1850 en 1900 en dan nog maar alleen aan de zogenaamde 'Mudo'-stempels : Dit zijn stempels waar geen letters (b.v. een plaatsnaam) of cijfers (b.v. een datum) in voorkomen, dus compleet 'domme' stempels. Kunt zelf bedenken dat er in geheel Spanje nog zeer veel stempels bestaan moeten hebben als dit alleen nog maar de oogst is van één provincie. Als u een totaal overzicht van alle gebruikte stempels van Spanje wilt hebben dan verwijs ik u naar de terzake bestaande literatuur die via KSP/Iberia bestelbaar is. Voor de 'Mudo'-stempels van algemeen gebruik voor geheel Spanje verwijs ik u korthedshalve naar de Unificado catalogus.

DE POSTALE 'MUDO'-STEMPELS VAN GALICIË UIT DE 19e EEUW

Men verstaat onder 'Mudo'-stempels de stempels waar geen letters en nummers in voorkomen. In de 2e helft van de 19e eeuw gebruikte men in Galicië voor algemeen gebruik hoofdzakelijk dezelfde 'Mudo'-stempels die men overal elders in Spanje ook gebruikte : de '*Araña*', de '*Parilla*', de '*Taladro de puntos*', de '*Taladro limado*', de '*Rombo de puntos con estrellas*', de '*Rombo de puntos con rombo lleno*', de '*Cruz de tinta*' en de '*Trazo de pincel*'. Van al deze stempels zijn er een overdadige hoeveelheid voorbeelden van de verschillende dorpen en steden in Galicië.

Ook heeft men in Galicië een stempel gevonden dat juist extreem weinig voorkomt in verhouding tot de rest van Spanje : Het gaat om de kleine 'Parilla' van 19 x 17 mm waarvan men er 1 kent op een brief van Celanova naar Chapa uit 1856, die waarschijnlijk is afgestempeld in

Orense in de kleur zwart. Maar net als in voorafgaande perioden heeft ook het postpersoneel in Galicië op eigen initiatief en met de nodige vindingrijkheid, een aantal originele - niet elders gebruikte - stempels toegevoegd (die waarschijnlijk lokaal gemaakt zijn en) die de postale geschiedenis van Galicië verrijkt hebben en die daardoor de krenten in de pap vormen voor verzamelaars. Er zijn 8 stempels die men tot dusverre heeft geïdentificeerd waarvan er een aantal zeer schaars zijn en die men als postale stempels heeft gebruikt, alsmede een 9e stempels dat men alleen is tegengekomen als stempel op de rugzijde van brieven.

De rangschikking van de stempels en haar classificatie is gebaseerd op de volgorde van de jaren waarin het gebruik is vastgesteld en wat dus wellicht in de toekomst nog onderhevig kan zijn aan wijzigingen als nieuwe data van gebruik bekend worden.

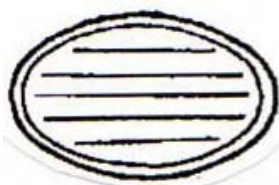
TOELICHTING BIJ DE AFBEELDINGEN

1 - SOL Gebruikt in Boiro, La coruña. Een originele stempel gevormd door een cirkel en 17 stralen die doen denken aan een zonnetje. Men veronderstelt dat dit stempel is gemaakt in Boiro waar dit stempel de bijnaam 'Currencho' heeft gekregen en die men heeft gezien op de Centavos zegel van 1850. Jaar 1850, kleur rood.

2 - CÍRCULO DE PUNTOS Gebruikt in Vigo, Pontevedra. Een nieuwe stempel die bestaat uit een kleine cirkel van 12 mm doorsnede en die bestaat uit 32 vierhoekige en driehoekige punten. Hij is gebruikt als stempel op de achterzijde van brieven die gericht waren aan de stad Vigo en daarom waarschijnlijk een administratieve controle stempel is. Jaar 1852, kleur blauw.

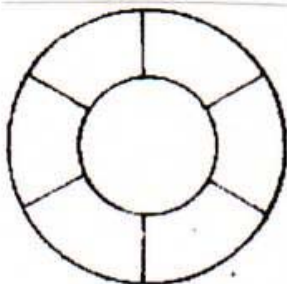
3 - PARILLA Gebruikt in Carril, Pontevedra. Een variant van de bekende Parilla die algemeen gebruikt werd in Spanje, maar een beetje groter en met een dubbel ovaal en 5 lijnen in het binnenste. Jaar 1856, kleur zwart.

4 - CÍRCULO DE PUNTOS Gebruikt in Órdenes, La Coruña. Een cirkel van 21 mm doorsnede bestaande uit 88 vierhoekige en driehoekige punten. Jaar 1862 - 1870, Kleur zwart.

5 - CÍRCULO PEQUEÑO Gebruikt in Orense. Kleine cirkel gevormd door een dikke lijn van totaal 13 mm doorsnede. Het zou om een portostempel kunnen gaan, zoals die gebruikt werd in de pre-filatelistische tijd, maar dat lijkt niet waarschijnlijk omdat deze zeer laat is gebruikt en door zijn vorm die hem onderscheidt van de stempels uit de pre-filatelistische tijd. Jaar 1864, kleur zwart.

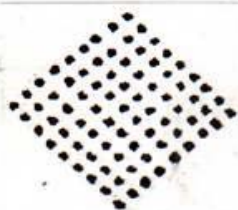
6 - RUEDA DE CARRETA Gebruikt in Ortigueira, La Coruña. Dit is een kopie van de officiële Spaanse 'Rueda de carreta' met dezelfde diameter van 28 mm, maar zonder de administratieve nummers, omdat Ortigueira geen nummer toegewezen had gekregen en omdat dit nooit nodig was.

Jaar 1864 - 1865.
kleur zwart.

7 - RUEDA DE RADIOS CURVOS Gebruikt in Monforte de Lemos, Lugo Een zeldzame stempel met een doorsnede van 27 mm met een origineel ontwerp dat doet denken aan de oude Galicische symbolen voor de zon die we nog tegenkomen op pre-romaanse keramiek van Galicië.

Jaar 1866,
kleur zwart.

8 - ROMBO DE PUNTOS Gebruikt in La Coruña. Dit ontwerp bestaat uit een samenstel van 81 (9 x 9) punten in de vorm van een ruit.

Jaar 1870 - 1874,
kleur zwart.

9 - ROMBO ESPECIAL Gebruikt in Ribadeo, Lugo. Dit stempel bestaat uit 4 kleine ruiten die tesamen één grote ruit vormen en die elk zijn opgebouwd uit een aantal dikke lijnen en hoeken.

Jaar 1880,
kleur zwart.